ולנו במקומן : **גמ'** פרשת סוטה מנלן דכתיב "ואמר (הכהן) לאשה" בכל לשון שהוא אומר תנו רבנן משמיעין אותה בכל לשון שהיא שומעת על מה היא שותה ובמה היא שותה, על מה נטמאת, ובמה היא נטמאה. על מה היא שותה, על עסקי קינוי וסתירה ובמה היא שותה, במקידה של חרש. על מה נטמאת, על עסקי שחוק וילדות ובמה היא נטמאת בשוגג או במזיד באונס [או] ברצון וכל כך למה? שלא להוציא לעז על מים המרים : **וידוי מעשר** : מנלן? דכתיב "ואמרת לפני ה' אלהיך בערתי הקודש מן הבית" ויליף 'אמירה' מסוטה, בכל לשון שהוא אומר, א"ל רב זביד לאביי ולילף אמירה מלוים מה להלן בלשון הקודש אף כאן בלשון הקודש? דנין "אמירה גרידתא מאמירה גרידתא ואין דנין אמירה גרידתא מעניה, ואמירה" תניא רשב"י אומר אדם אומר שבחו בקול נמוך וגנותו בקול רם: שבחו בקול נמוך מן וידוי המעשר גנותו בקול רם ממקרא ביכורים וגנותו בקול רם והאמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי מפני מה תקנו "תפלה בלחש כדי שלא לבייש את עוברי עבירה שהרי לא חלק הכתוב מקום בין חטאת לעולה? לא תימא גנותו אלא אימא צערו "כדתניא "וטמא טמא יקרא" "צריך להודיע צערו לרבים ורבים מבקשים עליו רחמים וכל מי שאירע בו דבר צריך להודיע לרבים ורבים מבקשים עליו רחמים גופא א"ר יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי: מפני מה תיקנו תפלה בלחש? שלא לבייש את עוברי עבירה שהרי "לא חלק הכתוב מקום בין חטאת לעולה" ולא, והא איכא דמים: דם חטאת למעלה "ודם עולה למטה! התם כהן הוא דידע והאיכא "חטאת = נקבה, 'עולה = זכר! התם מיכסיא באליה, תינח כבשה, שעירה מאי איכא למימר? התם איהו דקא מיכסיף נפשיה דאיבעי ליה לאיתויי כבשה - וקא מייתי שעירה, חטאת דעבודת כוכבים דלא סגי דלא שעירה מאי איכא למימר? התם ניכסיף ונייזיל כי היכי דנכפר ליה : **קרית שמע** : מנלן? דכתיב "שמע ישראל" בכל לשון שאתה שומע תנו רבנן "קרית שמע ככתבה דברי רבי וחכמים אומרים "בכל לשון מאי טעמא דרבי? אמר קרא "והיו" בהווייתן יהו ורבנן אמר קרא "שמע" = בכל לשון שאתה שומע, ורבנן נמי הא כתיב "והיו"? ההוא "שלא יקראנה למפרע, ורבי שלא יקראנה למפרע מנליה? נפקא ליה 'מדברים' "הדברים" "ורבנן 'דברים הדברים' לא משמע להו ורבי נמי הכתיב "שמע"? ההוא מיבעי ליה 'להשמיע לאוזניך מה שאתה מוציא מפיך ורבנן סברי לה כמאן דאמר "הקורא את שמע ולא השמיע לאזנו יצא; לימא קסבר רבי כל

ולנו במקומן . בבית מלונס בגלגל ושם הקימו את האבנים : **גמ' ה"ג** ואמר אל האשה בכל לשון שהיא שומעת ומהאי קרא יליף לה בספרי ול"ג ואמר הכהן לאשה : אל האשה . משמע דברים הנכנסין בלבה שתהא מכרת בלשון : על מה היא שותה . כדמפרש ואזיל שאומר לה פרילות גרס ליך שתשתה : ובמה היא שותה . בכלי מאוס במקידה של חרש : ועל מה נטמאת . מי הביאה לידי טומאה, שחוק וקלות ראש, כדי לייסר את הנשים שלא יקלו ראשן עם האנשים שעל ידי כך באות לידי ונבאת בטנה : ובמה היא נטמאה . משמיעין אותה הלכות המים המאררים על איזו טומאה הן בודקין אותה שאם נטמאה והיא מזידה וברצון בדקוה ואם שוגגת כגון אמרו לה מת בעליך או אנוסה לא יבדקוה : וכל כך למה . לנו להודיע בהלכות המים, בשלמא הנך קמייתא משום "ונוסרו כל הנשים' (יחזקאל כג) אלא הך למה : שלא להוציא לעז . שאם נטמאת באונס או שוגגת ולא נבדקת שלא תהא סבורה אילו נטמאתי מזידה גם כן לא היו בודקים אותי : ה"ג וידוי מעשר מנלן דכתיב ואמרת וגו' ויליף אמירה אמירה מסוטה : א"ל רב זביד לאביי ונילף אמירה אמירה מלוים א"ל דנין אמירה גרידתא מאמירה גרידתא ואין דנין אמירה גרידתא מעניה ואמירה : שבחו . לא עברתי ממצותיך ולא שכחתי (דברים כו) היינו שבח עצמו : בקול נמוך . מדלא כתיב ביה עניה : וגנותו . כגון ארמי אובד אבי היינו גנותו שמתודין שאביהן לבן הארמי היה רשע : מפני מה תקנו . שיהא אדם אומר תפלתו בלחש - כדאשכחנא בחנה וקולה לא ישמע (שמואל א א) : שלא לבייש את עוברי עבירה . המתוודים בתפלתם על עבירות שבידם : צערו . לרות שעברו עליו דהיינו לרות שעברו על ישראל לבא לבן הארמי לבא מצרים : שהרי לא חלק הכתוב מקום בין חטאת לעולה . לא קבע לשחיטת חטאת מקום בפני עצמו שלא יביש שהיא חטאת ומתביים : טמא טמא יקרא . כלומר סורו מעליו שטמא הוא : והאיכא כו' . כלומר והרי יש סימנים אחרים להכירה : למעלה מחוט הסיקרא . דכתיב (ויקרא ד) על קרנות ובעולה לא כתב קרנות והוא נותן דמים למטה מחוט הסיקרא וכן שאר כל הדמים : התם כהן . לחודיה הוא דידע ולא שאר כל העולם ואין בושת בכך : מכסיא . הנקבות של נקבה : באליה . בזנב ולא ניכר : שעירה מאי איכא למימר . שאין לה זנב וניכר הנקבות : דאיבעיא ליה לאתויי כשבה . אם היה לו בשת שהרי כל החטאות של יחיד רלה כשבה רלה שעירה חוץ מחטאת עבודת כוכבים שכתיב בה "עז בת שנתה' בפרשת 'שלח לך אנשים' : התם נייסי ונכסיף . הטיל עליו הכתוב שיתבייש שתהא לו כפרה מעונש גדול כזה : ככתבה . בלשון הקודש : הקורא את שמע צריך שישמיע לאזנו . פלוגתא היא במסכת ברכות (דף טו.): לימא

אידך הוא דקא מכסיף נפשיה . תימה והא אמר בשמעתא קמייתא דמנחות (דף ג.) דבין זכרים לנקיבות לאו דעתייהו דאינשי ואמר רבי התם דווקא אמרי [הכי] דאין מעשיו מוכיחים מפני שסומכין השומעין על דבורו שהוא שוחט חטאת לשם עולה אבל בשתמא כי הכא ודאי מרגישים בדבר : **ליכסיף** ונייזיל כי היכי דליכפר ליה . וא"ת יתעק כמו כן בקביעות מקום שחיטתה כי היכי דליהוי ליה כפרה גמורה וי"ל כיון שחלק הכתוב בדבר אחד שיש היכר בדבר מה לריך יותר . מ"ר :

ורבי שלא יקראנה למפרע מנליה . תימה דהכא משמע דבין רבי ובין רבנן אית להו דקריאת שמע דאורייתא וכן תנאי דפליגי התם* בקורא את שמע ולא השמיע לאזנו וכן ב"ש וב"ה התם בפרק קמא דברכות (דף י:) דתנן בית שמאי אומרים בערב כל אדם יטה ויקרא ובבקר יעמוד שנאמר בשכבך ובקומך וב"ה אומרים בשעה שבני אדם שוכבין אלמא דתרוייהו סבירא להו דקרא משתעי בק"ש וסתמא דגמרא נמי התם *פריך תנא היכא קאי דקתני מאימתי תנא אקרא קאי דכתיב בשכבך ובקומך ותו בפ"ב (שם דף יג:) בפלוגתא דרבי זוטרא ורבי יאשיה דתניא והיו שלא יקראם למפרע הדברים על לבבך רבי זוטרא אמר עד כאן מצות כוונה מכאן ואילך מצות קריאה רבי יאשיה אומר עד כאן מצות קריאה מכאן ואילך מצות כוונה אמר מר רבי זוטרא וכו' מ"ש מכאן ואילך מצות קריאה דכתיב לדבר בם ה"נ הא כתיב ודברת בם וכו' אמר מר רבי יאשיה וכו' מ"ש מכאן ואילך מצות כוונה דכתיב על לבבכם ה"נ כתיב על לבבך אלא עד כאן מצות כוונה וקריאה מכאן ואילך כוונה בלא קריאה מ"ש עד כאן מצות כוונה וקריאה דכתיב ודברת בם ה"נ כתיב לדבר בם ההוא בדברי תורה כתיב מדקאמר ההוא בדברי תורה מכלל ודברת בם דווקא בק"ש ותו התם* הפועלים שעשו מלאכה עם בעל הבית קורין ק"ש ומברכין לפניה ולאחריה ואוכלים ומברכין לאחריה שתים כילד ברכה ראשונה כתיקנה שניה כולל בונה ירושלים בברכת הארץ ולא מברך הטוב והמטיב משום דמדרבנן היא דביבנה תקנוה מכלל דק"ש דחייב לקרות דאורייתא ובפרק מי שמתו (ברכות ד' כא.*) בגמרא בעל קרי פריך סתמא דגמרא קריאת שמע דרבנן אהא דקאמר דק"ש וברכת המזון דאורייתא ותו אמרינן התם (דף כא. ע"ש) אמר שמואל ספק קרא ק"ש ספק לא קרא אינו חוזר וקורא ספק אמר אמת ויציב ספק לא אמר חוזר ואומר מאי טעמא ק"ש מדרבנן ודוחק לומר דכל הני דמשמע מינייהו דמדאורייתא הוי אסמכתא בעלמא דאין שיטת הגמרא א) לדייק כל כך על אסמכתא רבי ורבנן ועוד דאמר לימא קסבר כל התורה בכל לשון נאמרה ואי הוי אסמכתא בעלמא לא הוה לריך למידק מיניה ב) :

ורבנן סברי לה כמ"ד הקורא את שמע ולא השמיע לאזנו יצא . תימה מאי דוחקיה למימר הכי הוה מצי למימר ורבנן תרתי שמעינן מיניה כדאמר בפרק היה קורא (ברכות דף טו.) דתנן הקורא את שמע ולא השמיע לאזנו יצא רבי יוסי אומר לא יצא ומפרש בגמרא מ"ט דר' יוסי משום דכתיב שמע השמיע לאזניך ות"ק שמע בכל לשון שאתה שומע ואידך תרתי ש"מ:

א) [וע' היטב תוס' עירובין כג: ד"ה פשטיה וב"ב קמז. ד"ה ה"ג ובד"ה ההוא וכתו' מנחות מג: ד"ה ואיזו] ב) [וע' תוס' ברכות כא. ד"ה מנין]

מן ולארץ לא יכופר ובספרי מפיק לה מן ואתה תבער הדם הנקי . אבל ק' מאי סביר' ליה להאי תנא דמתני' אי סבירא ליה דכל התורה כלה בכל לשון נאמרה א"כ למה לי קרא לאיתויי בגמ' למימר להבשירה בכל לשון. ואי סבירא ליה דבלשון הקודש נאמרה למה לי קרא במתני' דמתני' סביר' ליה דכל התורה בכל לשון נאמרה מדמייתי קרא במתני' שנ' בכל לשון אבל התלמוד מפרש כן אליבא דמ"ד בלשון הקודש נאמרה. וכל כך למה. למה לנו להודיעה הלכות המים בשלמא הנך קמייתא משום ונוסרו כל הנשים . אלא הך למאי : ומשני שלא להוציא לעז שאם נטמאת באונס או שוגגת ולא נבדקה שלא תהי סבורה אילו נטמאת מזידה אף היו בודקין אותה ל"ה : ונגותו בקול רם ממקרא בכורים דכתיב ארמי אובד אבי והיינו גנותן שמתודין שאביהם לבן הארמי היה רשע ל"ה. ורבנן סברי לה כמאן דאמר הקורא את שמע ולא השמיע לאזנו יצא. נראה כן הלכה מדלא אמר ורבנן תרתי ש"מ בכל לשון שאתה שומע והשמיע לאזניך מה שאתה מוציא מפיך אלא קאמר דסבירא להו (כרבנן) [כמ"ד כו'] א"כ משמע דכן הלכה דאוקמי' רבנן מילתייהו אליבא דהלכתא ועוד דיודע הלכה כרבי' ות"נ פסקינן בברכות פ' היה קורא. ותו דהתם קאמר תלמודא ור' יוסי תרתי ש"מ ולא קאמר דר' יוסי סבר לה כו' משמע דדחיק ליה לאוקומי מילתא אליבא דהלכתא וכן פי' בפ' הקורא את המגלה למפרע: לימ' קסבר רבי כל

א) נראה דל"ל דודאי תנא דמתני' ס"ל דכל התורה בכל לשון נאמרה מדלא מייתי ראיה מקרא במתני' לכי דנאמרו בכל לשון אבל התלמוד וכו' .